

Genomförande av provet

Generellt

- Det är inte tillåtet att stanna för att gå på älg som man sett från bilen. Får man se älg ute i terrängen efter att provet har startat, är det tillåtet att gå på dessa.
- Det är inte tillåtet att locka på älgen.
- Prov på kronhjort likställs med älg, i provreglerna omtalas bara älg.
- Älg som ses av provgruppen utan att hunden är i älgarbete, spårning eller vindarbete, skall inte vara med i bedömningen.

Genomförande

Ledhunden ska föras i sele eller halsband (tagghalsband och liknande är inte tillåtet). Hunden ska tydligt visa att den arbetar för att hitta älg. Den ska ta sig fram i terrängen på ett lugnt och effektivt sätt, lokalisera älgen och tydligt markera när älgen är i närheten, för att därefter föra fram jägaren till denna. Den ska vara tyst, inte dra så hårt i bandet att den hässjar eller hostar. Skällande tillåts inte under normala förhållanden (se Skällande/Skall). Den bör som regel inte följa färsk spår i sitt sök, utan arbeta med högt huvud för om möjligt få vindvittring av älgen. Den ska kunna använda vind och terräng förnuftigt för att därmed kunna utnyttja lukt, syn och hörsel. Blir hunden tveksam om var den har älgen, ska det vara tillåtet för föraren att leda den tillbaka i vinden för att inte vindstöta, innan man går fram på nytt. Det är inget fel om den går förbi älg när den har direkt väderkorn av annan älg. Provet kan genomföras på snötäckt mark.

Provtid

Effektiv provtid ska vara 6 timmar. Den här tiden disponeras av hundföraren. I tillägg kommer 30 minuters paustid. Paus utöver detta tas från effektiv provtid. Hundföraren får, innan provet startar, bestämma var i terrängen provet ska börja. Förlängning av provtiden får endast ske vid de tillfällen då hunden är i "älgarbete" och är i närheten av att uppnå ett pris eller en prishöjning. Provet avslutas oavsett när det pågående älgarbetet, utöver 6 timmar, är avslutat. Maximal effektiv provtid är 7 timmar. Pausen kan medräknas som effektiv provtid om hunden under denna markerar älg eller älg som gått undan. Om provgruppen väljer att förflytta sig i provområdet med bil eller liknande, ska inte den tiden tas av effektiv provtid.

Bedömning

Jaktprovsreglerna är skapta för normala och goda provförhållanden. Om förhållandena, (vind, före och terräng), är speciellt svåra, ska detta tas med i domarens värdering.

- Hunden ska enbart bedömas utifrån de observationer domaren med säkerhet har iakttagit.
- Domaren ska hela tiden värdera hundens egenskaper och användbarhet som medhjälpare under jakt på älg i värdiga former.
- Aspirant, elev eller vägvisares iakttagelser kan tas med i värderingen.
- Har hunden funnit älg som följd av sitt arbete och domaren är säker på att älgen var där, ska alla moment dömas som fullprovade.

Hunden behöver inte provas flera gånger under samma prov för att uppnå 10 eller 9 poäng i ett moment, men som utgångspunkt är detta önskvärt. Väder och föret samt älgtäthet ska här tas med i värderingen. Är hunden provad flera gånger i momentet och uppträdandet varierar, ska detta övervägas vid poängsättningen. Enstaka gånger kan domaren vara osäker på tolkningen av hundens prestationer. Sådana tvivel ska komma hunden till godo.

Skällande/Skall

I grunden är skällande diskvalificerande under ett jaktprov med ledhundar. •Skäller hunden under arbete med älg, ska den diskvalificeras och tilldelas 0 poäng i samtliga moment. •I helt

specifika situationer, medvindsstöt av älg på kort avstånd med mycket ljud, samt kontakt med, eller färskt spår av stora rovdjur, kan ett begränsat skällande/skall godtas. Denna värdering måste göras av domaren där och då.

Gnällande/Pipning

Svagt gnällande/pipning från hunden under provperioden kan godtas förutsatt att det inte förstör provet, men ska värderas om det förstör i varje enskilt fall av domaren, speciellt under momentet uppträdande när den närmar sig älg.

Rovdjur

Vid kontakt med rovdjur och hunden visar rädsla, bör man byta terräng. Domaren ska inte straffa hunden för detta.

Bedömningsmoment

Poängskala	Koeff.
1. Uppträdande vid sök efter älg 0 –10	2
2. Förmåga att finna älg 0 –10	3
3. Uppträdande när den närmar sig älg 0 –10	2
4. Uppträdande framför/när den ser älg 0 –10	2
5. Spårning 0 –10	1

Poängsättning

10	Helt felfritt
9	Särskilt bra
8	Mycket bra
7	Bra
6-5	Användbar
4-3	Måttlig, inte helt utan värde
2-1	Dålig, helt värdelöst
0	Hunden inte prövad i momentet

Bedömningsmoment 1: Uppträdande vid sök efter älg.

Hunden ska visa stor jaktlust. Vara uthållig och vara målmedveten i sitt arbete för att hitta älg, under hela provtiden. Den ska vara bestämd i linan, ha ett moderat tempo och ta sig fram på ett tyst och vaket sätt med god kontroll på omgivningen. Den ska kunna utnyttja vind och terräng på ett så effektivt sätt som möjligt. Det är därför en stor fördel att den går upp på förhöjningar i terrängen, för att därvid utnyttja sina sinnen på bäst möjliga sätt.

Poängskala:

10 Hunden arbetar målmedvetet och självständigt hela provtiden för att finna älg. Den nyttjar vind och terräng på ett helt felfritt sätt efter dagens förhållanden. Den går lätt men bestämt i linan och tar hänsyn till terräng och vegetation i sin framfart. Hunden visar rutin och samarbetar helt felfritt med sin förare.

9 Hunden arbetar målmedvetet för att finna älg, hela provtiden, Den utnyttjar vind och terräng på ett särskilt-bra sätt, och går lätt i bandet. Samarbetar särskilt bra med sin förare.

8 Hunden använder vind och terräng på ett mycket bra sätt. Den visar stor jaktlust-

7 Hunden använder vind och terräng på ett bra sätt.

Men till exempel:

- Blir styrd en del av föraren. Detta går ut över hundens självständiga arbete.
- Den visar stor jaktlust, men använder sina krafter något onödigt.

6-5 Hunden använder vind och terräng på ett användbart sätt.

Men till exempel:

- Är för hårt i linan eller visar något bristande jaktlust.
- Söker mest efter spår, något vimsig.

- Visar något för stort intresse för annat vilt.

4-3 Hunden är måttligt duktig på att använda sig av terräng och vind.

Men till exempel:

- Den visar stort intresse för annat vilt.
- Hunden drar allt för hårt i linan eller saknar jaktlust.
- Samarbetar något för dåligt med sin förare.
- 2-1 Hunden använder sig dåligt av vind och terräng.

Men till exempel:

- Samarbetar dåligt med sin förare.
- Den drar väldigt hårt i linan.
- Har inte jaktlust.

Bedömningsmoment 2: Förmåga att finna älg.

Momentet ska inte bedömas förrän hunden markerar älg eller älg som gått undan. När hunden markerar eller har funnit färsk språngspår efter älg, ska den utnyttja terräng och vind förnuftigt. Den bör där det är naturligt lämna spåret och gå på vindvittring för att därmed kontrollera det hela på ett mer effektivt sätt. För att ge högre än 6 poäng i detta moment, ska domaren vara säker på att älgen var där. Domaren ska ta hänsyn till vind och terräng i utvärderingen av hundens prestationer. Ibland kan ett kort vindvittringsarbete också vara mycket bra. Hunden ska huvudsakligen hitta älg på vindvittringsarbete, men under mycket svåra vindförhållanden kan det även godtas att hunden hittar älg med spårning och andra sinnen. Det ska alltid nämnas i kritiken avstånd på vindvittringsarbete. Är domaren säker på att älgen var där ska momentet bedömas. Om momentet inte är fullprovat, skall det ges max 6 poäng.

Poängskala:

10 Hunden använder alla sina sinnen i ett målmedvetet arbete. Den använder vind och terräng på ett helt felfritt sätt. Den arbetar lugnt och kontrollerat i linan, och samarbetar helt felfritt med sin förare. Finner älg vid både korta och långa vindvittringsarbeten när förhållandena ligger rätt för det.

9 Hunden är särskilt bra på att hitta älg. Den utnyttjar vind och terräng på ett helt felfritt sätt, är lätt och målmedveten i linan, och samarbetar särskilt bra med sin förare. Särskilt bra vindvittringsarbeten.

8 Hunden använder vind och terräng på ett mycket bra sätt. Den är mycket bra på att hitta älg. Mycket bra vindvittringsarbete, är inte beroende av spår under vanliga jaktförhållanden.

7 Hunden använder vind och terräng på ett bra sätt. Den är bra på att hitta älg. Bra vindvittringsarbete.

Men till exempel:

- Något beroende av spår under i övrigt bra jaktförhållanden.

6-5 Hunden visar användbara förmågor till att hitta älg.

Men till exempel:

- Något beroende av föraren i sitt arbete.
- Drar för hårt i linan.
- Utför saker som inte är önskvärda.
- Visar något intresse för annat vilt.

4-3 Hunden är måttligt duktig på att hitta älg. Utnyttjar vinden och terrängen något dåligt.

Men till exempel:

- Intresserar sig för mycket av annat vilt när den arbetar med älg.

2-1 Hunden är dålig på att hitta älg.

Men till exempel:

- Är mycket orolig och lite samarbetsvillig.
- Viljan att jaga finns inte.

0 Hunden är inte provad i momentet.

Bedömningsmoment 3: Uppträdande när den närmar sig älg.

På ett mycket lugnt och bestämt sätt ska hunden leda provgruppen fram. Och tydligt markera vart älgen står. **Det ska bedömas strängt om hundens uppträdande innebär att älgen stöts.** Domaren ska vara säker på att det är älg hunden har arbetat med. Är hunden bedömd i moment 2 ska den som regel även bedömas i moment 3 och eventuellt i moment 4, men det är inte säkert att den är fullprovad. Detta ska nämnas i slutsatsen. Moment som bedöms som inte fullprovade, ska ges max 6 poäng.

Poängskala:

10 Hunden tar sig fram lugnt, säkert och tyst, den markerar tydligt vart älgen står. Den stannar när vittringen försvinner och väntar till den är tillbaka innan den avancerar igen. På hundens uppträdande ska det vara lätt att se när de närmar sig älgen. Hunden ska stanna och klart visa vart älgen står.

9 Hunden tar sig fram lugnt, säkert och tyst, den markerar tydligt vart älgen står. På hundens uppträdande ska det vara lätt att se när dom närmar sig älgen.

8 Mycket bra uppträdande under insmygning. Markerar vart älgen befinner sig.

7 Bra uppträdande under insmygning. Markerar vart älgen befinner sig.

Men till exempel:

- Hunden är lite för ivrig och lite otydlig i sin markering av älgen.
- Svagt gnällande/pipning utan att det förstör insmygningen.

6-5 Användbart uppförande under insmygning. Markerar att det är älg i närheten, men har problem med att lokalisera den.

Men till exempel:

- Är lite för hårt linan.
- Något för ivrig med att komma fram eller otydlig i sin markering av älgen.

4-3 Hunden markerar att det är älg i närheten, men betar sig så att älgen stöts.

Men till exempel:

- Är alltför hård i linan.
- Är osäker och bråkig/stökig.

2-1 Hunden har stora problem med att markera älg. Är (yster) och bråkig/stökig i skogen.

Detta innebär att älgen stöts.

0 Hunden är inte provad i momentet.

Bedömningsmoment 4: Uppträdande framför/när den ser älgen

Momentet kan inte bedömas på älg som provgruppen får se, utan att hunden är i älgarbete, dvs i spårning eller vindvittringsarbete. Föraren får heller inte lyfta hunden för att den ska få se älgen. När hunden får se eller lokaliserat älgen, ska den förhålla sig tyst och lugn.

Domaren måste förvissa sig om att det är älg hunden arbetar med. För att hunden ska uppnå fullkomligt i momentet, ska den vara lika lugn när djuret går undan. **Älgen ska stötas om den inte går undan själv.** För att ge 10 eller 9 poäng ska domaren vara säker på att hunden har sett älgen. Hunden kan tilldelas 1:a pris även om den inte har sett älgen, **men domaren ska ha sett älgen.** Moderat pipning kan tolereras endast efter att älgen har gått undan. Vid tillfällen då älgen kommer in i vind framför hunden måste domaren använda sitt omdöme.

Det är tillåtet att beröra hunden under provning framför älgen, men den ska även provas självständigt för att uppnå 10 eller 9 poäng i momentet. Domaren ska använda sitt omdöme i detta momentet och ta hänsyn till vad som är möjligt att få till i den enskilda situationen med tanke på terräng, avstånd, tänkt mot en reell jaktsituation under värdiga former. Eventuell vegetation som döljer delar av djuret skall inte ha någon påverkan på bedömningen av momentet. Om momentet inte anses som fullprovat ska det ges max 6 poäng i momentet.

Poängskala:

10 Hunden ska se älgen och vara lugn och tyst, inte beröras av föraren. Hunden ska vara lika lugn när älgen har gått undan. Helt felfritt uppträdande.

9 Hunden har ett särskilt bra uppträdande framför älgen, men är något orolig efter att älgen har gått ut. Hunden ska ha sett älgen utan att den berörs av föraren. Särskilt bra uppträdande.

8 Hunden är lugn och tyst framför älgen, men blir något orolig när älgen har gått undan och måste stödjäs av föraren. Mycket bra uppträdande.

7 Hunden är något orolig framför älgen utan att detta stör för mycket. Bra uppträdande.

6-5 Hunden är något för orolig, behöver mycket hjälp av föraren för att hålla sig lugn. Användbart uppträdande.

4-3 Hunden är alltför orolig, drar hårt i linan och försvarar att komma till skott.

2-1 Hunden för oväsen så att älgen stöts strax den får se/lokalisera den.

0 Hunden är inte provad i momentet.

Bedömningsmoment 5: Spårning

Hunden ska villigt ta spåret och på ett övertygande sätt följa det i 30 minuter. Spårningen ska fortgå på samma djur. Det är tillåtet att hunden undersöker färskare spår eller går av för att kontrollera terrängen runt sig. Den ska oavsett fullfölja spårningen på det ursprungliga djuret. Den får inte dra i linan på ett sådant sätt att ett lugnt samspel mellan hund och förare uteblir. Tempot ska vara acceptabelt för en tänkt medföljande skytt. Hunden ska inte visa intresse för annat vilt och tamdjur under spårningen. Terräng, vind och före samt spårets ålder ska värderas i förhållande till det sätt hunden arbetar på.

Poängskala

10 Helt felfri spårning i minst 30 minuter. Är bestämd, men vaken, med god kontroll på omgivningen och fullföljer spårningen i ett behagligt tempo och med fullkomlig kontroll på spåret och terrängen runt sig. Den ska spåra med högt huvud där spåret går mot vinden för om möjligt få vindvittring av älgen.

9 Särskilt bra spårning i minst 30 minuter. Tempo, koncentration och vilja, arbetssätt och samarbete mellan hund och förare är särskilt bra.

8 Mycket bra spårning i minst 30 minuter. Tempo, koncentration och vilja, arbetssätt och samarbete mellan hund och förare är mycket bra.

7 Bra spårning i minst 30 minuter. Tempo, tapptarbete, koncentration och vilja, arbetssätt och samarbete mellan hund och förare är bra.

6-5 Användbar spårning, men är för slavisk och behöver mycket hjälp av föraren.

4-3 Spårning inte utan värde, väsnas för mycket, har oacceptabelt högt tempo, är för het eller vimsig eller saknar förmåga till att utreda tappt.

1-2 Saknar vilja eller förmåga till att ta och följa spåret. Hund/förare vet inte vart spåret går eller föraren saknar förståelse av hundens arbete.

0 Hunden är inte provad i momentet.

Prisvärder

För 1:a pris som ledhund krävs minst 75 poäng sammanlagt. Hunden ska uppnå lägst 7 poäng i alla moment. Domaren ska ha sett älgen.

För 2:a pris som ledhund krävs lägst 65 poäng sammanlagt. Hunden ska vara bedömd i alla moment och ha uppnått lägst 7 poäng i moment 2.

För 3:e pris som ledhund krävs lägst 50 poäng sammanlagt. Hunden ska vara bedömd i alla moment.